

Temeljem članka 3. Pravilnika Komisije za vodiče HPS-a i članka 12. Programa školovanja u Vodičkoj službi HPS-a, nakon analize rezultata primjene Programa školovanja u Vodičkoj službi HPS-a, Komisija za vodiče HPS-a 10. prosinca 2016. donosi:

PROGRAM ŠKOLOVANJA VODIČA NA PLANINSKO SKIJANJE (G STANDARD)

Opseg standarda

Standard »Vođenje na planinsko skijanje« (G standard) **obuhvaća:**

- kretanje na skijama po raznovrsnom zasneženom planinskom terenu

Ovaj standard **ne obuhvaća:**

- skijanje uređenim stazama za alpsko skijanje (komercijalnim skijalištima)
- alpinističko skijanje (skijanje terenom ocjene IV ili više)*
- kretanje ledenjacima*
- skijaško kretanje u navezu*
- kretanje terenima gdje postoji opasnost od pada s visine*

* Kombinacija kvalifikacija F i G standarda omogućuje kretanje takvim opasnijim terenom uz upotrebu odgovarajućih alpinističkih tehnika, u skladu s opsegom i ograničenjima F standarda

Opis terena

Teren G standarda čine snijegom prekriveni planinski tereni na kojima ne postoji opasnost od pada s visine.

Ocjenjivanje zahtjevnosti terena

Zahtjevnost terena opisuje se kombinacijom ocjene cjelokupne zahtjevnosti skijaškog spusta i ocjene nagiba detalja spusta.

- **Cjelokupna zahtjevnost skijaškog spusta** opisuje se 7-stupanjskom ljestvicom ocjena pri čemu ocjene od I do III predstavljaju tipične turnoskijaške terene, dok spustovi ocjena od IV do VII predstavljaju alpinističko skijanje sa znatnom opasnosti od pada s visine.
- **Nagib detalja spusta** opisuje se ljestvicom ocjena od S1 do S7.

Osposobljenost vodiča

Vodič na planinsko skijanje osposobljen je:

- na siguran način voditi terenom i u uvjetima G standarda
- podučiti vođenu osobu osnovnim postupcima potrebnim za sigurno kretanje u pratnji vodiča po terenu u uvjetima opisanim standardom
- brzo, efikasno i na siguran način ovladati situacijama koje proizlaze iz neočekivane ozljede i/ili nemogućnosti vođene osobe da nastavi s bilo kojim dijelom ture
- produktivno komunicirati s vođenom osobom u svakoj situaciji.

Osposobljenost vođene osobe

Vođena osoba na terenima G standarda može biti osoba koja posjeduje odgovarajuću psihofizičku spremnost i odgovarajuću opremu za skijašku turu na koju se upućuje.

Uputno je da vođena osoba ima završenu opću planinarsku školu i tečaj planinskog skijanja, a prema potrebi vodič će vođenu osobu uputiti kako ispravno i sigurno savladati moguće poteškoće na turi. Prije dolaska na teren na kojemu postoje povećane zimske opasnosti vodič će provjeriti predznanje vođene osobe i poučiti ga osnovnim sigurnosnim postupcima.

Oprema za vođenje na planinsko skijanje

Ovdje je definirana minimalna oprema vodiča i vođene osobe na vođenim turama terenom i u uvjetima G standarda. Ostala osobna oprema nespecifična za teren i uvjete G standarda ovdje nije definirana, no podrazumijeva primjerenu odjeću, obuću, hranu, piće, pribor za prvu pomoć, čeonu svjetiljku, mobilni telefon i svu ostalu opremu potrebnu za boravak u prirodi.

- skije s turim vezovima
- skijaški štapovi
- krzna za skije
- kaciga
- lopate, sonde i lavinski primopredajnici

Tečaj za vodiča na planinsko skijanje

Tečaj je namijenjen planinarima-skijašima koji već vladaju svim znanjima i vještinama potrebnim za sigurno planinsko skijanje te žele svoje vještine i znanja nadograditi vodičkim elementima u uvjetima G standarda.

Tečaj treba kandidatima pružiti vještine i znanja potrebne za sigurno vođenje na planinsko skijanje.

Tečaj organizira Komisija za vodiče Hrvatskog planinarskog saveza.

Uvjeti za pohađanje tečaja

- članstvo u HPS-u, dokazuje se članskom iskaznicom s ovjerenom markicom za tekuću godinu
- članstvo u matičnoj stanici vodiča
- uspješno završen tečaj za vodiče B standarda
- uspješno završen tečaj planinskog skijanja u HPS-u ili tečaj alpskog skijanja priznat od Komisije za planinsko skijanje HPS-a
- osnovna osposobljenost za preventivu i spašavanje iz snježnih lavina
- iskustvo stečeno sudjelovanjem u najmanje deset kvalitetnih tura po terenima i u uvjetima opisanim G standardom, u razdoblju od tri godine.

Program tečaja

Provodi se **dva dana**.

Predavanja »Vođenje na planinsko skijanje«

Nastavna tema	Satnica
Tehnike planinskog skijanja i oprema za planinsko skijanje – poduka vođene osobe	1
Opasnosti pri planinskom skijanju i spašavanje u zimskim uvjetima	1
Opis i priprema skijaške ture	2

Vježbe »Vođenje na planinsko skijanje«

- Korištenje opreme za planinsko skijanje – poduka vođene osobe
- Padanje i ustajanje – poduka vođene osobe
- Kretanje po različitim vrstama terena – poduka vođene osobe
- Izrada traga za vođenu osobu
- Postupak u slučaju onesposobljenosti vodiča – poduka vođene osobe.

Zadaci se mogu izvoditi u obliku kombiniranih vježbi koje sadrže ove teme.

Ispit za vodiča na planinsko skijanje

Provodi se **jedan dan**, obavezno na terenu i u uvjetima G standarda.

Ispit se sastoji od ispitne ture na kojoj se kandidati zajedno kreću po zasnieženom planinskom terenu, naizmjenice vodeći svoju skupinu.

Vodič koji uspješno položi ispit osposobljen je za vođenje na planinsko skijanje, tj. vođenje terenom i u uvjetima G standarda.

Ispit organizira Komisija za vodiče Hrvatskog planinarskog saveza.

Uvjeti za prijavu kandidata na ispit

- članstvo u HPS-u, dokazuje se članskom iskaznicom s ovjerenom markicom za tekuću godinu
- članstvo u matičnoj stanici vodiča u tekućoj godini
- položen ispit za vodiča B standarda
- 5 kvalitetnih tura u akcijama vođenja, vježbama po terenima i u uvjetima G standarda, u razdoblju od tri godine.

Nastavni kadar

Voditelj tečaja/ispita može biti isključivo vodič instruktor G standarda.

Predavači teorijskih tema iz programa tečaja mogu biti:

- vodiči instruktori G standarda
- vodiči instruktori B standarda
- instruktori planinskog skijanja
- instruktori alpskog skijanja
- osobe kojima je tema predavanja poziv/struka (npr. gorski spašavatelji, liječnici).

Demonstratori vježbi mogu biti:

- vodiči instruktori G standarda
- licencirani vodiči G standarda (prema uputama voditelja tečaja)
- osobe kojima je tema predavanja poziv/struka (npr. gorski spašavatelji, liječnici).

Ispitivači na ispitu mogu biti:

- vodiči instruktori G standarda.

Stručno usavršavanje i licenciranje

Vodič G standarda usavršava se vođenjem i pohađanjem vježbi A, B i G standarda.

Licenciranje vodiča G standarda regulirano je dokumentom »Postupak licenciranja vodiča«.

Stručno osposobljavanje vodiča instruktora G standarda

Regulirano je dokumentom: Program osposobljavanja vodiča instruktora.

Literatura

Kao osnovna nastavna literatura za osposobljavanje vodiča G standarda koriste se sljedeća izdanja:

- Alan Čaplar, *Planinarski udžbenik*, HPS
- Skupina autora, *Vodniški učbenik*, PZS
- Ronald C. Eng, *Mountaneering: The Freedom of the Hills 8*
- *Winter Skills: Essential Walking & Climbing Techniques*, BMC
- Črnivec, B., Terčelj, A., *Skrivnosti nedotaknutih strmin*, PZS
- Polajnar, D., Sluga G., *Turno smučanje za gorske vodnike*, Združenje gorskih vodnikov Slovenije

Uz osnovnu nastavnu literaturu kao preporučena literatura mogu se koristiti sljedeća izdanja te internetski izvori:

- Mladen Mužinić i Dubravko Butala, *Tehnike spašavanja u ljetnim i zimskim uvjetima*, HGSS
- Gene Prater, *Snowshoeing: From Novice to Master*
- Jani Bele, *Proti vrhovom, priručnik za gibanje v gorah*, PZS
- Web Hrvatskog planinarskog saveza, www.hps.hr
- Web Stanice planinarskih vodiča Zagreb, www.spvz.hr